

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК22 СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНА ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»

галузі знань 07 Управління та адміністрування

**Інститут психології і педагогіки
психолого-природничий факультет**

2021-2022 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціально-орієнтована волонтерська діяльність» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент за освітньо-професійною програмою «Управління навчальним закладом»

Мова навчання: українська

Розробник: доц.Коваль В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи
Протокол № _____ від _____ 2021 року

Завідувач кафедри: _____ проф. Малафіїк І.В.

Робочу програму схвалено навчально- методичною комісією психолого-природничого факультету
Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© ., 2021 рік
© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2021

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	вибіркова	вибіркова
Модулів — 2	Спеціальність: 073 Менеджмент		
Змістових модулів — 2		2	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: програма волонтерського загону навчального закладу		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		3	3
		Лекції	
Тижневих годин :для денної форми навчання: аудиторних — 2 самостійної роботи студента — 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	20	6
		Практичні, семінарські	
		10	4
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60	80
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	
Дисципліна «Соціально-орієнтована волонтерська діяльність» відповідно до структурно-логічної схеми дисциплін вивчається після вивчення дисциплін «Управління навчальною та виховною діяльністю», «Філософія освіти», «Психологія управління» та ін.			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціально-орієнтована волонтерська діяльність» сприяти оволодінню магістрантами основними знаннями та вміннями, необхідними для організації волонтерських груп в майбутній професійній діяльності, а також розвитку соціальної активності, навичок усвідомленого та активного вибудовування власного життя.

Зміст курсу «Соціально-орієнтована волонтерська діяльність» спрямований на розкриття актуальних теоретичних та практичних питань щодо організації волонтерської діяльності, нормативно-правової бази волонтерської роботи. Вивчення дисципліни сприятиме в отриманні майбутніми менеджерами працівниками теоретичних знань та практичних умінь залучення людей до волонтерської діяльності, складання волонтерської програми та здійснення управління діяльністю волонтерів. Ознайомлення студентів з основами організації волонтерської діяльності уможливить не лише формування належного професійного рівня, а й розвиток особистої громадянської відповідальності, соціальної активності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- визначити роль та функції волонтерів у сфері соціально-педагогічної роботи, окреслити коло їхньої діяльності в організаціях різного типу;
- ознайомити з методами залучення людей до волонтерської діяльності та способами їх заохочення;
- формувати вміння й навички складання волонтерської програми та управління діяльністю волонтерів;
- формувати індивідуальний стиль професійної поведінки та діяльності майбутніх фахівців.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально і свідомо.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК4. Здатність до ефективного використання і розвитку ресурсів організації.

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх у процесі управління людьми.

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

Програмні результати навчання

ПРН2 Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну відповідальність.

ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті.

ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

– **знати:**

- генезу волонтерського руху в світі та Україні;
- особливості мотивації до волонтерської діяльності;
- наукові підходи до класифікації волонтерських груп;
- зміст та напрями діяльності волонтерських груп;
- умови забезпечення діяльності волонтерських груп;
- методика підготовки координаторів діяльності волонтерів;
- етапи розробки волонтерської програми.

вміти:

- виконувати функціональну роль “координатор діяльності волонтерської групи:
- планувати залучення волонтерів на основі внутрішньоорганізаційного та проектного підходів;
- складати описання роботи, яку будуть виконувати волонтери;
- визначати необхідні для роботи волонтерів ресурси;
- складати перелік вимог до волонтера;
- розробляти кампанії із залучення волонтерів;
- складати оголошення щодо набору волонтерів;
- здійснювати відбір волонтерів через анкетування, інтерв'ю, спостереження, тестування, перевірку особистих даних;
- проводити інструктаж та орієнтування волонтерів;
- розробляти угоду про співпрацю між волонтером та організацією;
- розробляти документи обліку виконаних робіт волонтером;
- здійснювати контроль за діяльністю волонтерів в організації;
- розробляти політику позитивної взаємодії між працівниками, праця яких оплачується, та волонтерами;
- розробляти заходи щодо визнання та утримання волонтерів в організації;
- розробляти правила взаємодії організації з волонтерами;
- здійснювати оцінку діяльності волонтерів і заходів, пов'язаних з їхньою діяльністю.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Волонтерство як феномен соціальної практики

Тема 1. Волонтерська робота як основа соціального становлення суспільства

Волонтерство як необхідний ресурс соціального, зростання суспільства. Основні поняття, природа, філософія, базові цінності волонтерства. Поняття про милосердя, благодійність, меценатство, спонсорство, благодійну діяльність, волонтерську діяльність. Дефініції поняття «волонтер», «волонтерська діяльність», «волонтерський рух». Найважливіші риси волонтерства. Характерні особливості волонтерської діяльності. Принципи діяльності волонтерів.

Роль волонтерської роботи у соціалізації особистості. Соціально-педагогічна діяльність як один із чинників розвитку особистості волонтера. Особистісні якості волонтерів, які визначають ефективність волонтерської роботи. Нормативно-правові акти України про волонтерську діяльність

Тема 2. Міжнародний волонтерський рух

Історичні засади соціально-педагогічної діяльності волонтерів за кордоном. Провідні тенденції та ключові завдання волонтерського руху за рубежом. Основні напрямки і форми волонтерської роботи за рубежом. Міжнародні волонтерські організації: Корпус Миру США, Центр Волонтерів Великобританії, Альянс європейських волонтерських організацій, Федерація ICYE, Міжнародна волонтерська організація SCI, Міжнародні волонтерські об'єднання UNV, Християнський дитячий фонд (ХДФ).

Загальна декларація волонтерів, прийнята на XI Конгресі Міжнародної Асоціації Волонтерів

Тема 3. Становлення волонтерського руху в Україні

Український волонтерський рух – складова частина міжнародного волонтерського руху. Основні напрями, види, сфери волонтерської діяльності. Український волонтерський рух: громадянські практики протидії зовнішній агресії. Центри волонтерського руху в Україні. Всеукраїнський громадський центр «Волонтер» (1998р.). Волонтерська служба соціальних центрів у справах сім'ї, дітей та молоді. Благодійна організація «Карітас».

Тема 4. Волонтерські групи

Поняття «група», «мала група», «соціальна група». Основні ознаки соціальної групи. Класифікація малих груп. Поняття «волонтерська група». Підходи до класифікації волонтерів за кордоном в Україні. Різноманітні підходи до класифікації волонтерських груп: за терміном їх роботи; за роллю, яку відіграє волонтер в організації; за провідними напрямками їх діяльності; за приналежністю до певної організаційної структури: центрів волонтерів громадських організацій; соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, волонтери громадських організацій та ін.

Тема 5. Мотивація волонтерської діяльності

Мотивація волонтерської діяльності. Поняття мотив та мотивація. Місце мотивації у структурі поведінки особистості. Групи мотивуючих факторів. Ієрархія індивідуальних мотивів у гуманістичній теорії А. Маслоу та врахування потреб особистості під час обрання певного напрямку (або виду) волонтерської діяльності. Теорія потреб Д. Маккеланда. Мотиви, які спонукають до участі у волонтерських програмах (за Дж. Морріс Трамбауер). Теорія «альтруїзму-егоїзму» А. Омото та М. Снайдер. Необхідність додаткового мотивування, стимулювання волонтерів до роботи з метою підвищення її результативності (соціологічний підхід). Види соціального мотивування, які застосовуються у Всеукраїнському громадському центрі «Волонтер».

Етичні засади волонтерської діяльності

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Технологічне забезпечення діяльності волонтерських груп

Тема 6. Розробка волонтерської програми

Визначення потреби організації у волонтерах. Розробка інформаційного пакету про зміст волонтерської діяльності. Аналіз ресурсів, необхідних для забезпечення волонтерської діяльності. Складання переліку вимог до волонтера. Розробка структури обліку часу роботи волонтерів. Розробка угоди про співпрацю між волонтером та організацією. Планування кампанії із залучення волонтерів. Відбір волонтерів. Організація діяльності волонтерів. Підходи до планування залучення волонтерів. Описання роботи, яку будуть виконувати волонтери. Ресурси, необхідні для роботи волонтерської групи. Вимоги до волонтера. Способи залучення волонтерів. Інструменти здійснення відбору волонтерів. Інструктаж та орієнтування волонтерів. Облік виконаних волонтером робіт

Тема 7. Супровід діяльності волонтерів

Менторська підтримка волонтерів. Супервізія роботи волонтерів: завдання супервізії, методи супервізії, принципи супервізії, функції супервізора.

Інтервізія: алгоритм проведення інтервізії, принципи інтервізії. Форми визнання праці волонтерів.

Моніторинг та оцінка волонтерської діяльності.

Тема 8. Форми й методи волонтерської роботи

Методи волонтерської діяльності як взаємопов'язана діяльність волонтера та особи, якій надається допомога, яка допомагає накопиченню позитивного соціального досвіду, що сприяє соціалізації як об'єкта, так і суб'єкта взаємодії. Метод «рівний-рівному».

Форма волонтерської діяльності як найбільш доцільна організаційна модель взаємодії суб'єкта і об'єкта, у якій реалізуються різні методи та реалізуються завдання волонтерської роботи. Класифікація форм роботи волонтерів. «Школа волонтерів» як форма підготовки до волонтерської роботи. Особливості проведення соціально-просвітницького тренінгу.

Тема 9. Благодійні акції і соціальні проекти

Фандрайзинг як форма волонтерської діяльності. Соціальний проект і благодійна акція у роботі волонтерів. Форми і методи вуличної волонтерської роботи.

Тема 10. Соціально-педагогічний супровід і підтримка волонтерської діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі

Виховний потенціал шкільного середовища і добродійної групової діяльності школярів. Особливості мотивації педагогів, батьків та школярів до волонтерської роботи. Організація волонтерського загону в ЗОШ. Етапи роботи щодо організації й здійснення соціально-педагогічного супроводу діяльності шкільного волонтерського загону. Організаційна структура загону, особливості організації самоврядування. Корпоративна культура волонтерського загону. Напрями діяльності волонтерів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Волонтерство як феномен соціальної практики												
Тема 1. Волонтерська робота як основа соціального становлення суспільства	9	2	2			5	12	2	2			8
Тема 2. Міжнародний волонтерський рух	6	2				4	7					7
Тема 3. Становлення волонтерського руху в Україні	8	2				6	9					9
Тема 4. Волонтерські групи	9	2	2			5	8					8
Тема 5. Мотивація волонтерської діяльності	8	2				6	8					8
Разом за змістовим модулем 1:	40	10	4	-		26	42	2	2			40
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Технологічне забезпечення діяльності волонтерських груп												
Тема 6. Розробка волонтерської програми	10	2	2			6	13	2	2			9
Тема 7. Супровід діяльності волонтерів	10	2				8	7					7
Тема 8. Форми й методи волонтерської роботи	10	2	2			6	9					9
Тема 9. Благодійні акції і соціальні проекти	9	2				7	9		2			7
Тема 10. Соціально-педагогічний супровід і підтримка волонтерської діяльності в загальноосвітньому	11	2	2			7	10	2				8

навчальному закладі												
Разом за змістовим модулем 2:	50	10	6			44	48					40
Усього годин:	90	16	10	10		60	90	4	4			80
Модуль 3												
ІНДЗ			—	—		—			—	—	—	
Усього годин												

6. Теми семінарських занять

7. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Волонтерство як феномен соціальної практики		
1.	Тема 1. Волонтерська робота як основа соціального становлення суспільства	2
2.	Тема 2. Волонтерські групи. Мотивація волонтерської діяльності	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Технологічне забезпечення діяльності волонтерських груп		
3.	Тема 3. Розробка волонтерської програми	2
4.	Тема 4. Форми і методи волонтерської роботи	2
5.	Тема 5. Соціально-педагогічний супровід і підтримка волонтерської діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі	2

8. Теми лабораторних занять: навчальним планом не передбачено

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н	з.ф.н.
1.	Благодійність і філантропія як соціокультурний феномен (форма звіту – конспект).	5	8
2.	Внесок у розвиток суспільства українських меценатів та благодійників (за регіонами, персоналіями, династіями) (форма звіту - таблиця).	4	7

3.	Діяльність міжнародної благодійної організації в Україні (на вибір: Міжнародна благодійна організація „Український молодіжний Чорнобильський фонд”; Міжнародний благодійний фонд „Варнава”; Карітас; Міжнародна благодійна організація „Благодійний фонд „SOS Дитяче Містечко”; Червоний Хрест та Червоний Півмісяць) (форма звіту – колаж).	6	9
4.	Волонтерські групи	5	8
5.	Мотивація волонтерської діяльності	6	8
6.	Структура волонтерської програми для студентської соціальної служби навчального закладу (форма звіту - розробка).	8	9
7.	Менторська підтримка волонтерів. Супервізія роботи волонтерів	6	7
8.	Форми і методи волонтерської роботи	7	9
9.	Фандрайзинг як форма волонтерської діяльності	7	7
10.	Соціально-педагогічний супровід і підтримка волонтерської діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі	6	8
	Всього:	60	80

10. Індивідуальні науково-дослідні завдання:

Розробка програми діяльності волонтерського загону

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

МО2 – усне або письмове опитування;

МО4 – тестування;

МО5 – командні проєкти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист практичних робіт;

МО10 – екзамен.

13. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ:

- залік;

- усне опитування під час практичних занять та захист звітів за результатами виконання завдань;

- контроль рівня теоретичних знань студентів у формі модульної контрольної роботи;

- контроль за самостійною роботою студентів у формі колоквиуму;

- перевірка індивідуальних науково-дослідних завдань; -

перевірка рефератів, есе.

Контроль і оцінювання знань, вмій та навичок студентів складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи студентів;
- підсумкового контролю (залік та іспит).

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок та умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуально-дослідного модульного завдання.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів:

- тестовий контроль засвоєння знань за модульною програмою курсу (поточне тестування);
- модульна контрольна робота;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінка за виконання індивідуального та самостійного завдань;
- активна навчально-пізнавальна діяльність студентів під час занять.
- регулярність відвідування та вчасність подання звітів про виконання індивідуальної та самостійної роботи;
- залік з дисципліни.

14. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В університеті діє накопичувальна кредитно-трансферна система оцінювання програмних результатів навчання студентів, що реалізується в ході виконання і захисту практичних/лабораторних робіт, виконання ІНДЗ та модульного контролю, для яких визначено мінімальну кількість балів, яку слід набрати для формування рейтингового балу студента та виставлення його у залікову книжку і відомість успішності студентів з відповідними оцінками за національною та Європейською кредитно-трансферною системами на рівні 60% від запланованого.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

90-100 балів – **відмінно** (A);

82-89 балів – **добре** (B);

74-81 балів – **добре** (C);

64-73 балів – **задовільно** (D);

60-63 балів – **задовільно** (E);

35-69 балів – **незадовільно** з можливістю повторного складання (FX);

1-34 балів – **незадовільно** з обов'язковим повторним курсом (F).

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

- **“відмінно”** - ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

“добре” - ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

“задовільно” - ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

“незадовільно” - виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка “незадовільно” ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- _ своєчасність виконання навчальних завдань;
- _ повний обсяг їх виконання;
- _ якість виконання навчальних завдань;
- _ самостійність виконання;
- _ творчий підхід у виконанні завдань;
- _ ініціативність у навчальній діяльності.

15. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	залік	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						10	90	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
Модульний контроль - 5				Модульний контроль- 5								

для заочної форми навчання

Поточне тестування, самостійна робота		ІНДЗ		Сума
20				
Модуль І	Модуль ІІ	10	90	100
Модульний контроль -25	Модульний контроль- 25			

16. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Самостійна робота студентів над теоретичним та практичним матеріалом навчальної дисципліни здійснюється в таких формах:

- вивчення теоретичного матеріалу, що викладений на лекційних заняттях та призначеного для самостійного опрацювання;
- індивідуальне та групове виконання навчальних завдань,

В якості навчально-методичного забезпечення самостійної роботи студентів використовується базова та додаткова література з дисципліни, інтернет-ресурси, матеріал лекцій, методичні рекомендації для виконання завдань практичних робіт та виконання самостійної роботи.

17. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Становлення і розвиток волонтерства (історичний аспект).
2. Критерії волонтерства. Їх значення у соціально-педагогічній діяльності.
3. Актуальність розвитку волонтерства в Україні.
4. Нормативно-правова база з питань волонтерства в контексті міжнародного досвіду.
5. Мотиви волонтерської діяльності.
6. Особливості мотивації волонтерської діяльності в залежності від вікової категорії, місця роботи/навчання, рівня освіти.
7. Типологія волонтерської діяльності.
8. Соціальні програми реалізації волонтерської допомоги.
9. Специфіка волонтерської роботи в організаціях та установах різних форм власності.
10. Залучення людських ресурсів різних категорій населення до волонтерського руху.
11. Напрями волонтерської діяльності у вуличній соціальній роботі.
12. Театр вуличного дійства як форма організації роботи в умовах вулиці.
13. Волонтерство у сфері надання соціально-медичних послуг.
14. Волонтерська діяльність у напрямку профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі.
15. Консультативна робота волонтерів.
16. Особливості волонтерської діяльності у службі «Телефон довіри».
17. Волонтерська робота у сфері організації дозвілля.
18. Волонтерський рух – основа саморегуляції у суспільстві.
19. Волонтерські програми з питань формування здорового способу життя.
20. Проведення інформаційної кампанії з популяризації волонтерського руху.
21. Соціальна реклама з питань волонтерства.
22. Характеристика груп потенційних волонтерів в залежності від віку, соціальної ролі та соціального статусу: мотиви, досвід, кваліфікація, характерні риси та якості.
23. Залучення людських ресурсів до волонтерського руху як етап менеджменту волонтерської діяльності.
24. Відбір волонтерів як етап менеджменту волонтерської діяльності. Співбесіда з потенційним волонтером.
25. Навчання та супервізія волонтерів як етапи менеджменту волонтерської діяльності.
26. Організація волонтерської роботи у громадських організаціях: дитячих, молодіжних, жіночих та організаціях соціально-медичного профілю: зміст та форми роботи.
27. Організація волонтерської роботи у центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді: зміст та форми роботи.
28. Особливості діяльності волонтерів у соціальній вуличній роботі: мета, зміст та форми роботи.
29. Консультативна робота волонтерів у службі «Телефон довіри»: мета, зміст та специфіка роботи.
30. Волонтерство у соціально-педагогічній роботі з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями: мета, зміст та форми роботи.
31. Участь волонтерів у широкомасштабних молодіжних акціях: фестивалях творчості, акціях «Мoje місто», зборах-походах «Молодь за здоровий спосіб життя».
32. Перевірка потенційних волонтерів, випробувальний термін та угода з волонтерами.
33. Система обліку роботи волонтерів.
34. Оцінка діяльності волонтерів, система їх заохочення.
35. Досвід волонтерської діяльності (на прикладі конкретної організації).
36. Робота волонтерів у Товаристві «Червоного Хреста»
37. Характеристика соціально-педагогічних акцій волонтерів.
38. Особливості взаємодії волонтерів з різними категоріями населення.

18. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Волонтерство: порадник для організатора волонтерського руху / О. В. Безпалько, Н. В. Заверико, І. Д. Зверева [та ін.] ; уклад. Т. Л. Лях. — К. : ВГЦ «Волонтер», 2001. — 176 с.
2. Волонтери в соціальній роботі: Навч. посіб. / О.Г.Главник, та ін. (упоряд.). – К.: Главник, 2006. – 128 с.: табл.. – (Серія «Бібліотечка соціального працівника»).
3. Капська А. Й. Підготовка волонтерів до соціальної роботи: Навч.-метод. посібник /А.Й. Капська, О.Г. Карпенко, Н.М. Комарова; Націон. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді. – К.:Держсоцслужба, 2005.-152 с.
4. Капська А.Й. Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах, Київ -2001.
5. Капська А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навч. посіб. / А. Й. Капська ; Укр. держ. центр соц. служб для молоді. — К. : УДЦССМ, 2001. — 220 с.
6. Лях Т.Л. Методика організації волонтерських груп: навч.посіб. / Лях Т.Л. – К.: Київськ. ун-т ім. Б.Д.Грінченка, 2010. –149 с.

Додаткова література:

1. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19.04.2011 № 3236-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>
2. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 5 липня 2012 р. №5073-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>
3. Про волонтерський рух : Закон України від 13 квіт. 2010 р., № 2118-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2118-vi>.
4. Волонтерська служба недержавної організації соціальної сфери: Збірка матеріалів. – К., 2000.
5. Бондаренко З. П. Волонтерська робота у вищому навчальному закладі // Вісник Запорізького національного університету. — 2008. — № 1. — С. 25–30.
6. Грига І. Досвід волонтерської роботи та напрями її вдосконалення / І. Грига, О. Брижовата, Л. Дума, О. Лисенко // Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. Полтавця. – К. : Вид. дім «КМ Academia», 2000. – С. 145 – 173.
7. Організація волонтерського руху у вищих навчальних закладах: Діагностичний інструментарій: Методичні розробки / Т.О.Рудякевич. – Житомир: ЖДУ, 2004 – 20 с.
8. Підготовка волонтерів до роботи з дітьми обмежених функціональних можливостей: Методичні рекомендації до проведення тренінгових занять / О.В.Безпалько, С.В.Едель – К.: Видавництво Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, 2001. – 32 с
9. Створення та керування волонтерською програмою / авт..упор. В.Назаврук. – К. : Благодійний фонд Центр волонтеріату «Добра воля», 2001. – 69 с.

19. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Ментор [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mentor.prom.au>
2. Тренерська інтерв'язія: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://molokanov.ning.com/groups/group/new>
3. Волонтерський менеджмент: посіб. для сотрудников и молодежных лидеров Общества Красного Креста по организации работы волонтеров [Електронний ресурс]. – 74 с. – Режим доступу : <http://bmu-rcn.narod.ru>
4. Всеукраїнський центр «Волонтер» - http://www.volunter.kiev.ua/pages/78-resursnij_centr